

„Čaka - Badica floristický prehľad druhov bylín a drevín záujmového územia a širšie vzt'ahy“

Autor: Ing. Ľudmila Galuščáková, PhD.

Repíková 5, Nitra 94901

lgaluscakova@ukf.sk

Čaka – floristický výskum

Máj, júl, 2022, október 2021:

Vegetácia obce Čaka

Územie obce Čaka patrí podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák, 1984) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónskej panvy, provincie Západopanónskej panvy, subprovincie Malá dunajská kotlina, do oblasti Podunajskej nížiny a podoblasti Podunajská pahorkatina. Flóra sa začleňuje do oblasti Panónskej flóry (*Pannonicum*), do obvodu eupanónskej xerotermej flóry (*Eupannonicum*) a do okresu Podunajská nížina (Lukniš, 1972).

1. Lokalita: Pri kostole

48° 2' 22" N, 18° 28' 15" E

186 m n. m.

Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky

Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substrát

Ekologické spektrum ich výskytu je pomerne široké – vyskytujú sa od vlhkých stanovišť až po suchšie stanovištia v teplejších oblastiach, s čím je úzko prepojená ich pomerne veľká variabilita. Ich zloženie sa mení podľa ekologickej charakteristiky stanovišťa a spôsobu obhospodarovania. Sú druhovo bohaté. Vyskytujú sa na svahoch, násypoch, na miestach bývalých polí, na zatrávnených úhoroch a v ovocných sadoch – na slabo kyslých až neutrálnych, stredne hlbokých až hlbokých, mierne vlhkých až mierne suchých pôdach s dobrou zásobou živín (Stanová a Valachovič, 2002).

Achillea millefolium L. – rebríček obyčajný, čeľad': Asteraceae – astrovité

Agrimonia eupatoria L. – repík lekársky, čeľad': Rosaceae – ružovité

Ailanthus altissima (Mill.) Swingle –pajaseň žliazkatý, čeľad': Simaroubaceae – simarubovité
Alopecurus pratensis L. – psiarka lúčna, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm. – trebuľka lesná, čeľad': Apiaceae – mrkvovité
Ballota nigra L. – balota čierna, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Bellis perennis L. – sedmokráska obyčajná, čeľad': Asteraceae – astrovité
Bromus sterilis L. – stoklas jalový, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Centaurea jacea L. nevädza lúčna, čeľad': Asteraceae – astrovité
Centaurea stoebe L. – nevädzka porýnska, čeľad': Asteraceae – astrovité
Chenopodium album L. – mrlík biely, čeľad': Chenopodiaceae – mrlíkovité
Cichorium intybus L. – čakanka obyčajná, čeľad': Asteraceae – astrovité
Cirsium vulgare (Savi) Ten. – pichliač obyčajný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Convolvulus arvensis L.– pupunec roľný, čeľad': Convolvulaceae – pupencovité
Crepis biennis L. – škarda dvojročná, čeľad': Asteraceae – astrovité
Crepis capillaris L. – škarda vláskovitá, čeľad': Asteraceae – astrovité
Cruciata glabra (L.) Ehrend. – krížavka jarná, čeľad': Rubiaceae – marenovité
Cydonia oblonga Mill. – dula podlhovastá, čeľad': Rosaceae – rúžovité
Dactylis glomerata L. – reznáčka laločnatá, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Daucus carota L. – mrkva obyčajná, čeľad': Apiaceae – mrkvovité
Eryngium campestre L. – kotúč poľný, čeľad': Apiaceae – mrkvovité
Festuca pratensis Huds. – kostrava lúčna, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Festuca pulchra Schur – kostrava paovčia, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Fragaria viridis Weston – jahoda trávnicová, čeľad': Rosaceae – ružovité
Galium verum L. – lipkavec pravý, čeľad': Rubiaceae – marenovité
Heracleum sphondylium L. – boľševník borščový, čeľad': Apiaceae – mrkvovité
Inula salicina L. – oman vrbolistý, čeľad': Asteraceae – astrovité
Knautia arvensis (L.) Coult. – chrastavec roľný, čeľad': Caprifoliaceae – zemolezovité
Lolium perenne L. – mätonoh trváci, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Lotus corniculatus L. – ľadenec rožkatý, čeľad': Fabaceae – bôbovité
Medicago falcata L. – lucerna kosákovitá, čeľad': Fabaceae – bôbovité
Medicago sativa L. - lucerna siata, čeľad': Fabaceae – bôbovité
Noccaea perfoliata (L.) Al-Shehbaz – peniažtek prerastenolistý, čeľad': Brassicaceae – kapustovité
Ononis spinosa L. – ihlica trnitá, čeľad': Fabaceae – bôbovité

Ornithogalum umbelatum L. – bledavka okolíkatá, čeľad': Asparagaceae – asparágovité
Pastinaca sativa L.- paštrnák siaty, čeľad': Apiaceae – mrkvovité
Plantago lanceolata L. – skorocel kopijovitý, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité
Poa pratensis L. lipnica lúčna; čeľad': Poaceae – lipnicovité
Potentilla reptans L. nátržník plazivý, čeľad': Rosaceae – ružovité
Prunus spinosa L. – trnka obyčajná, čeľad': Rosaceae – ružovité
Rosa canina L. – ruža šípová, čeľad': Rosaceae – ružovité
Salvia pratensis L. – šalvia lúčna; čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Seseli osseum Crantz –sezal sivý, čeľad': Apiaceae – mrkvovité
Securigera varia (L.) Lassen –ranostajovec pestrý, čeľad': Fabaceae – bôbovité
Setaria viridis (L.) P. Beauv.- mohár zelený, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Silene latifolia subsp. alba (Miller) Greuter et Burdet – silenka biela pravá, čeľad': Caryophyllaceae – klinčekovité
Sonchus arvensis L. – mlieč roľný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Stachys recta L. – čistec rovný, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Thymus pulegioides L. – dúška vajcovitá, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Trifolium pratense L. – d'atelina lúčna, čeľad': Fabaceae – bôbovité
Trifolium repens L. – d'atelina plazivá, čeľad': Fabaceae – bôbovité
Tilia cordata Mill. - lipa malolistá, čeľad': Malvaceae – slezovité
Tragopogon pratensis L. – kozobrada lúčna, čeľad': Asteraceae – astrovité
Valerianella locusta (L.) Laterr. – valeriánka poľná, čeľad': Valerianaceae- valeriánovité
Verbascum thapsus L. – divozel malokvetý, čeľad': Scrophulariaceae – krtičníkovité
Veronica prostrata L. –veronika rozprestrená, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité
Vicia sativa L. – vika siata, čeľad': Fabaceae – bôbovité

2. Lokalita: Lúka pred lesom pred Čakanskou horou

48° 2' 17" N, 18° 28' 18" E

201 m n. m.

X4 Teplomilná ruderálna vegetácia mimo sídiel

Vyskytujú sa bylinné ruderálne, mierne nitrofilné až nitrofilné spoločenstvá na vysychavých až suchých antropogénnych (výnimočne poloprirodzených) stanovištiach. Pôdy bývajú hlinito-piesčité až piesčité, často s vysokým podielom skeletu, vysychavé (Stanová a Valachovič, 2002).

Acer platanoides L. – javor mliečny, čeľad': čeľad': Aceraceae – javorovité
Achillea millefolium L. – rebríček obyčajný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Agrimonia eupatoria L. – repík lekársky, čeľad': Rosaceae – ružovité
Alopecurus pratensis L. – psiarka lúčna, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Amaranthus retroflexus L. – láskavec ohnutý, čeľad': Amaranthaceae – láskavcovité
Artemisia vulgaris L. – palina obyčajná, čeľad': Asteraceae – astrovité
Ballota nigra L. – balota čierna, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Bromus hordeaceus L. – stoklas mäkký, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Chelidonium majus L. – lastovičník väčší, čeľad': Papaveraceae – makovité
Chenopodium album L. – mrlík biely, čeľad': Chenopodiaceae – mrlíkovité
Cichorium intybus L. – čakanka obyčajná, čeľad': Asteraceae – astrovité
Cirsium arvense (L.) Scop. – pichliač poľný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Convolvulus arvensis L. – pupunec roľný, čeľad': Convolvulaceae – pupencovité
Crataegus laevigata (Poir. in Lam.) DC. – hloh obyčajný, čeľad': Rosaceae – ružovité
Crataegus monogyna Jacq. – hloh jednosemenný, čeľad': Rosaceae – ružovité
Cruciata glabra (L.) Ehrend. – krížavka jarná, čeľad': Rubiaceae – marenovité
Euphorbia cyparissias L. – mliečnik chvojkový; čeľad': Euphorbiaceae – mliečnikovité
Fragaria vesca L. – jahoda obyčajná, čeľad': Rosaceae – ružovité
Galium verum L. – lipkavec pravý, čeľad': Rubiaceae – marenovité
Knautia arvensis (L.) Coult. – chrastavec roľný, čeľad': Caprifoliaceae – zemolezovité
Lamium purpureum L. – hluchavka purpurová, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Lepidium draba L. vesnovka obyčajná, čeľad': Brassicaceae – kapustovité
Lolium perenne L. – mätonoh trváci, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Lysimachia nummularia L. – čerkáč peniažtekový, čeľad': Primulaceae – prvosenkovité
Malva neglecta Wallr. – slez nebadaný, čeľad': Malvaceae – slézovité
Ornithogalum umbelatum L. – bledavka okolíkatá, čeľad': Asparagaceae – asparágovité
Poa pratensis L. lipnica lúčna; čeľad': Poaceae – lipnicovité
Prunus spinosa L. – trnka obyčajná, čeľad': Rosaceae – ružovité
Plantago lanceolata L. – skorocel kopijovitý, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité
Plantago major L. – skorocel väčší, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité
Plantago media L. – skorocel prostredný, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité
Ranunculus acris L. – iskerník prudký, čeľad': Ranunculaceae – iskerníkovité
Robinia pseudoacacia L. – agát biely; čeľad': Fabaceae – bôbovité

Salvia pratensis L. – šalvia lúčna; čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité

Silene latifolia subsp. alba (Miller) Greuter et Burdet – silenka biela pravá, čeľad': Caryophyllaceae – klinčekovité

Stachys recta L. – čistec rovný, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité

Stellaria media L. Vill. – hviezdica prostredná čeľad': Caryophyllaceae – klinčekovité

Taraxacum sect. ruderalia Kirschner, H. Øllgaard et Štěpánek – púpava, čeľad': Asteraceae – astrovité

Tilia platyphyllos Scop. – lipa veľkolistá, čeľad': Malvaceae – slezovité

Trifolium pratense L. – ďatelina lúčna, čeľad': Fabaceae – bôbovité

Trifolium repens L. – ďatelina plazivá, čeľad': Fabaceae – bôbovité

Tripleurospermum inodorum L. – parumanček nevoňavý, čeľad': Asteraceae – astrovité

Urtica dioica L. – prhľava dvojdomá, čeľad': Urticaceae – prhľavovité

Veronica chamaedrys L. – veronika obyčajná, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité

Vicia sativa L. – vika siata, čeľad': Fabaceae – bôbovité

3. Lokalita: Čakanská hora a Badica

48° 2' 16" N, 18° 28' 45" E

220 m n. m.

Ls3 Dubové a zmiešané dubové lesy

Ls3.2 Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku

Xerotermofilné zapojené lesy duba letného, duba jadranského a ďalších dubov s prímiesou teplomilných javorov (*Acer tataricum*, *A. campestre*) a bresta (*Ulmus laevis*). Vyskytujú sa v sprašových pahorkatinách južného Slovenska, na starých riečnych terasách nížin. Viazu sa na hlboké pôdy typu čiernozeme a hnedozeme s dostatkom vápnika (Stanová a Valachovič, 2002).

X9 Porasty nepôvodných drevín

Štruktúra a ekológia introdukovaných drevín alebo porasty spontánne sa šíriacich nepôvodných krov a stromov. Pre výsadby je typický pravidelný spon stromov a rovnovekosť porastov. Bylinný podrast v lepšom prípade zodpovedá pôvodnému lesu, väčšinou je však silno zmenený buď spôsobom hospodárenia (napr. topoľové kultúry), alebo sa viac prejavuje vlastný vplyv dreviny (napr. v porastoch agátu) (Stanová a Valachovič, 2002).

Acer campestre L. – javor poľný, čeľad': Aceraceae – javorovité

Acer pseudoplatanus L. – javor horský, čeľad': Aceraceae – javorovité

Acer tataricum L. – javor tatársky, čeľad': Aceraceae – javorovité
Ailanthus altissima (Mill.) Swingle – pajaseň žliazkatý, čeľad': Simaroubaceae – simarubovité
Ajuga genevensis L. – zbehovec ženevský, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Ajuga reptans L. – zbehovec plazivý, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Allium olleraceum L. – cesnak planý, čeľad': Amaryllidaceae – amarylkovité
Allium ursinum L. – cesnak medvedí, čeľad': Amaryllidaceae – amarylkovité
Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm. – trebuľka lesná, čeľad': Apiaceae – mrkvovité
Arctium minus (Hill) Bernh. – lopúch menší, čeľad': Asteraceae – astrovité
Arum cylindraceum Gasparr. – áron alpínsky, čeľad': Araceae – áronovité
Ballota nigra L. – balota čierna, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Brachypodium sylvaticum (Huds.) P. Beauv. – mrvica lesná, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Carpinus betulus L. – hrab obyčajný, čeľad': Betulaceae – brezovité
Cerasus avium (L.) Moench – čerešňa vtáčia, čeľad': Rosaceae – ružovité
Chelidonium majus L. – lastovičník väčší, čeľad': Papaveraceae – makovité
Cirsium arvense (L.) Scop. – pichliač poľný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Cirsium vulgare (Savi) Ten. – pichliač obyčajný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Cornus mas L. – drieň obyčajný, čeľad': Cornaceae – drieňovité
Cornus sanguinea L. – svíb krvavý, čeľad': Cornaceae – drieňovité
Corydalis cava (L.) Schweigg. et Koerte – chochlačka dutá, čeľad': Papaveraceae – makovité
Corylus avellana L. – lieska obyčajná, čeľad': Betulaceae – brezovité
Crataegus laevigata (Poir. in Lam.) DC – hloh obyčajný, čeľad': Rosaceae – ružovité
Crepis capillaris L. – škarda vláskovitá, čeľad': Asteraceae – astrovité
Crataegus monogyna Jacq. – hloh jednozemenný, čeľad': Rosaceae – ružovité
Erigeron annuus (L.) Pers. – hviezdnik ročný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Euonymus europaeus L. – bršlen európsky, čeľad': Celastraceae – bršlencovité
Euphorbia cyparissias L. – mliečnik chvojkový, čeľad': Euphorbiaceae – mliečnikovité
Fraxinus excelsior L. – jaseň štíhly – čeľad': Oleaceae – olivovníkovité
Galium aparine L. – lipkavec obyčajný, čeľad': Rubiaceae – marenovité
Galium odoratum (L.) Scop. – lipkavec marinkový, čeľad': Rubiaceae – marenovité
Geranium robertianum L. – pakost smradľavý, čeľad': Geraniaceae – pakostovité
Geum urbanum L. – kuklík mestský, čeľad': Rosaceae – ružovité
Glechoma hederacea L. – zádušník brečtanovitý, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Hedera helix L. – brečtan popínavý, čeľad': Araliaceae – aralkovité
Heracleum sphondylium L. – boľševník borščový, čeľad': Apiaceae – mrkvovité

Hieracium murorum L. – jastrabník lesný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Hypericum hirsutum L. – ľubovník chlpatý, čeľad': Hypericaceae – ľubovníkovité
Lamium purpureum L. – hluchavka purpurová – čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité
Ligustrum vulgare L. – zob vtáci, čeľad': Oleaceae – olivovité
Lysimachia nummularia L. – čerkáč peniažtekový, čeľad': Primulaceae – prvosenkovité
Melica uniflora Retz. – mednička jednokvetá, čeľad': Poaceae – lipnicovité
Plantago major L. – skorocel väčší, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité
Polygonatum odoratum (Mill.) Druce – kokorík voňavý, čeľad': Asparagaceae – asparágovité
Populus alba L. – topol' biely, čeľad': Salicaceae – vrbovité
Populus × canescens (Aiton) Sm. – topol' sivý, čeľad': Salicaceae – vrbovité
Populus nigra L. – topol' čierny, čeľad': Salicaceae – vrbovité
Pulmonaria officinalis L. – pl'úcnik lekársky, čeľad': Boraginaceae – borákovité
Quercus cerris L. – dub cerový, čeľad': Fagaceae – bukovité
Quercus dalechampii Ten. – dub žltkastý, čeľad': Fagaceae – bukovité
Quercus robur L. – dub letný, čeľad': Fagaceae – bukovité
Ranunculus auricomus agg. – iskerník zlatožltý, čeľad': Ranunculaceae – iskerníkovité
Robinia pseudoacacia L. – agát biely, čeľad': Fabaceae – bôbovité
Rubus caesius L. – ostružina ožinová, čeľad': Rosaceae – ružovité
Sambucus nigra L. – baza čierna – čeľad': Viburnaceae – kalinovité
Scrophularia nodosa L. – krtičník hl'uznatý, čeľad': Scrophulariaceae – krtičníkovité
Stellaria media (L.) Vill. – hviezdica prostredná, čeľad': Caryophyllaceae – klinčekovité
Stenactis annua L. – hviedznik ročný, čeľad': Asteraceae – astrovité
Taraxacum sect. ruderalia Kirschner, H. Øllgaard et Štěpánek – púpava, čeľad': Asteraceae – astrovité
Tilia cordata L. Mill. – lipa malolistá, čeľad': Malvaceae – slezovité
Torilis japonica (Houtt.) DC. Houtt – torica japonská, čeľad': Apiacea – mrkvovité
Ulmus laevis Pallas – brest väzový, čeľad': Ulmaceae – brestovité
Urtica dioica L. – pr'hl'ava dvojdomá, čeľad': Urticaceae – pr'hl'avovité
Verbascum nigrum L. – divozel čierny, čeľad': Scrophullariaceae – krtičníkovité
Veronica chamaedrys L. – veronika obyčajná, čeľad': Plantaginaceae – skorocelovité
Viola odorata L. – fialka voňavá, čeľad': Violaceae – fialkovité
Viola arvensis Murray – fialka roľná, čeľad': Violaceae – fialkovité

4. Lokalita: Mokrad' v lese pod Badicou

48° 2' 16" N, 18° 28' 35" E

217 m n. m.

Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (Phragmition), (pôvodne Lk12 Trstinové spoločenstvá brakických a alkalických vôd)

Druhovo veľmi chudobné porasty, ktorých celkový vzhľad determinuje dominantný taxón *Phragmites australis*. Vyskytuje sa na zasolených periodických mokradiach, ktoré vznikli v bezodtokových depresiách z povrchových a podzemných vôd a z atmosférických zrážok, vylúhovaním minerálov z pôdy. Pôdy sú ťažké, ílovité so zvýšeným obsahom solí a sú len slabo humózne (Stanová a Valachovič, 2002).

Acer campestre L. – javor poľný, čeľad': Aceraceae – javorovité

Acer tataricum L. – javor tatársky, čeľad': Aceraceae – javorovité

Acer pseudoplatanus L. – javor horský, čeľad': Aceraceae – javorovité

Ailanthus altissima (Mill.) Swingle – pajaseň žliazkatý, čeľad': Simaroubaceae – simarubovité

Allium scorodoprasum L. – cesnak orešec, čeľad': Amaryllidaceae – amarylkovité

Artemisia vulgaris L. – palina obyčajná, čeľad': Asteraceae – astrovité

Brachypodium sylvaticum (Huds.) P. Beauv. – mrvica lesná, čeľad': Poaceae – lipnicovité

Carex flacca Schreber – ostrica sivá, čeľad': Cyperaceae – šáchorovité

Euphorbia cyparissias L. – mliečnik chvojkový, čeľad': Euphorbiaceae – mliečnikovité

Fraxinus excelsior L. – jaseň štíhly – čeľad': Oleaceae – olivovníkovité

Galium aparine L. – lipkavec obyčajný, čeľad': Rubiaceae – marenovité

Humulus lupulus L. – chmeľ obyčajný, čeľad': Cannabaceae – konopovité

Inula britannica L. – oman britský, čeľad': Asteraceae – astrovité

Lonicera xylosteum L. – zemolez obyčajný, čeľad': Caprifoliaceae – zimolezovité

Lotus corniculatus L. – ľadenec rožkatý, čeľad': Fabaceae – bôbovité

Populus tremula L. – topoľ osikový, čeľad': Salicaceae – vrbovité

Populus × canescens (Aiton) Sm. – topoľ sivý, čeľad': Salicaceae – vrbovité

Phragmites australis (Cav.) Steud. – trst' obyčajná, čeľad': Poaceae – lipnicovité

Prunus spinosa L. – trnka obyčajná, čeľad': Rosaceae – ružovité

Pyrus pyraister (L.) Burgsd. – hruška planá, čeľad': Rosaceae – ružovité

Quercus cerris L. – dub letný, čeľad': Fagaceae – bukovité

Quercus robur L. – dub letný, čeľad': Fagaceae – bukovité

Ribes rubrum L. – ríbezľa červená, čeľad': Grossulariaceae DC. – egrešovité

Rubus caesius L. – ostružina ožinová, čeľad': Rosaceae – ružovité

Scripus sylvaticus L. – škripina lesná, čeľad': Cyperaceae – šáchorovité

Stachys sylvatica L. – čistec lesný, čeľad': Lamiaceae – hluchavkovité

Pri viniciach: Dub letný - 250-ročný *Quercus robur* L. – dub letný, čeľad': Fagaceae – bukovité

Biotopy určené podľa publikácií:

FUTÁK, J., 1984: Fytogeografické členenie Slovenska. In: BERTOVIÁ, L., et al., 1984: Flóra Slovenska IV/1. Veda: SAV, Bratislava, 418 s. + mapa (príloha)

LUKNIŠ, M. 1972. Reliéf. Slovensko 2 – Príroda. Obzor, Bratislava, 124 – 202.

STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M., 2002: Katalóg Biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s. ISBN 80-89133-00-2

METODICKÝ POKYN: Mapovanie lesných biotopov, 2013, 24 s.

http://www.sopsr.sk/dokumenty/Methodika_mapovania_lesnych_biotopov.pdf